

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

3 Quo in loco natus sit Christus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

ratio, ob quam nulla alia sordes inuēta fuerint, nec sanguinis emissio, quia hæc omnia potissimum eueniunt in aliorum partu ex diuisione secundinarum, in quibus illa omnia congregate sunt. Hic vero dicendi modus, quamuis fieri potuerit, necesse tamen est, ut multa miracula congerat fere continua illis nouem mensibus, ut in principio huius festi argumentabamur. Duo tamen sunt præcipua. Alterū pertinet ad alimentū fœtus, quia fœtus per vmbilicum secundinis copulatur, per quas fugit sanguinem à matre, & ideo secundinæ plenæ sunt venis. Vnde si Christi corpusculum his membranis caruisset, non potuisset naturaliter alii. Nisi fortasse verū sit (quod aliqui dicunt) præter has membranas prodire ex venis matricis fœtū quoddam veluti funiculos, quibus fœtus coniungitur matri in vmbilico, ut nutriatur. Nam si hoc verum est, facile intelligitur fieri potuisse, ut Virgo non haberet tēpore partus superfluum sanguinem, quē euacuaret, sed solū sanguinē purissimum, qui & ad sui corporis, & filij nutritionē sufficeret. Alterū miraculum est, quia non poterat naturaliter corpus Christi in vtero Virginis nō habere aliqua excrementa, oportuisset ergo vel illa iniicere in matricem Virginis, quod nec decebat, neq; est ordini naturæ consentaneum, vel certe fieri miraculosē debuit, ut alia via resolverentur.

Alius modus explicandi hoc miraculum facilius esse videtur, si dicamus Christum quidē fuisse conceptum membranis inuolutum, & ita habuisse in vtero matris statum omnino naturalem: tempore autē natiuitatis, sicut prodijt per naturales vias sine ruptione claustrī virginis, ita etiā exiisse illas membranas eas penetrando absque ruptione, atq; hac ratione purum, ac nudum ex vtero matris elapsū fuisse. Membranas autē illas, cum omni sanguine, & excrementis in illis conclusis non fuit necesse in lucē hanc prodire post Christum natum: sed diuina virtute fieri potuit, ut vel in aliam materiam resolverentur, vel alio miraculoso modo in alium conuenientem locum transferrentur. Primum quidem, ut partus Virginis omni ex parte esset purissimus, eiusque integritas, ac virginitas ex illius modo, manifestaretur. Deinde, quia cum secundinæ sint corpus densum ac durum, non poterant ex vtero Virginis exire absq; ruptione claustrī virginis sine miraculo penetrationis, vel transitus ab extremo in extremum sine medio. Cum ergo necessarium fuerit aliquod miraculum, credendum est Deum illud elegisse, quod & dignitati mysterij accommodatius esset, & facilius, ut omnia possint optime expediri. Nam (ut docte dixit Caietan.) hæc secreta miracula, quæ aliena sunt ab omni suspitione, maxime decuerunt Christum, etiam in tempore infantie propter matris obsequium, & ut suauius omnia disponeretur, & citius expedirentur. Addit præterea & recte, hæc omnia conduxisse ad confirmationem, & augmentum fidei Ioseph, qui cum matre adorabat natum mundi Dominum.

Denique circa hanc rem obseruatione dignus est locus Hierony. libro contra Eluid. ubi ad illum loquens, sic inquit, *Iunge si libet, nostras contumelias, nouem mensibus vterum intumescentem, fastidia partum, sanguinem, pannos, non erubescimus.* Hæc enim verba per exaggerationem intelligi possunt, sensu quasi conditionato, ut quando alteri respondendo dicimus, etiam si totum, quod assumit, concedatur, non sequi, quod intendit. Sic inquit Hieronymus, licet necessarium esset concedere aduersario illa, quæ in humana conditione vilia, & abiecta esse videntur, non propterea negandum fuisse Christum natum esse ex Virgine, & illam virginem permansisse. Quo fit, ut si necessarium non sit omnia illa concedere, magis conuincatur hæreticus, quod sine occasione, vel causa in illam sententiā inciderit. Et quia reuera illa concedere non erat necessarium, quasi se corrigens

Fr. Suarez, Tom. 2.

subdit Hieron. *Sed ut hæc, quæ scripta sunt, non negamus ita illa, quæ non sunt scripta, renuimus.* Quæ responsio, satisfacere posset huic loco, nisi idē Hieron. in epist. 22. ad Eustoch. de custodia Virginitatis, mentem suā amplius explicuisset, dicens: *Nouem mensibus in vtero ut nascatur expectat, fastidia sustinet, crucietus egreditur.* Quorum verborum nullam commodam expositionem inuenio, nihilominus sententiā à nobis explicata magis probanda videtur.

SECTIO III.

Quo in loco natus sit Christus.

TRia loca huius gloriose natiuitatis possumus ex Evangelistis colligere, Bethlehem, diuersorium, ac præsepe, ut vnus sit veluti proprius, alius communis, tertius communior, quique pluribus pateret. De singulis igitur aliquid breuiter adnotandum.

Primum itaque Christum natum esse in Bethlehem Iudæ, fide constat ex Matthæo, & Luca, & æqua certitudine constat fuisse prædictum à Michæa, c. 5. Messiam nasciturum fuisse in Bethlehem, ita enim Matth. c. 2. & Ioan. c. 7. illum locum interpretantur. Nam quamuis dici possit, eos non interpretari, sed referre, quod sacerdotes, & scribæ, aliq; dicebāt: tamen reuera eam interpretationem approbant, imo ideo referunt, ut doceant impletum fuisse in Christo illud signum Messia, quod inter Iudæos communis omnium erat consensione acceptum, eo quod in Scriptura esset expressum. Neque ad alium applicari possunt illa verba, *ex te enim exiet dux, qui regat populum meum Israel.* Non enim possunt attribui Dauid, cum multo ante hanc prophetiam, quæ de futuro loquitur, natus sit: neque Zorobabeli, qui natus est Babylone: neque alicui alteri, nullus enim alius dux Israel, post illā prophetiam ortus est ex Bethlehem.

Sed dicent Hebræi, etiam Christum nunquam fuisse ducem, aut Dominum populi Israel. Respondemus, vel non esse sermonem de Israel secundum carnem, nec de principatu, aut dominio temporali: sed de Israel, & duce, ac pastore spirituali, de quo dictum est Osee 1. *Congregabuntur filij Iudæ, & filij Israel pariter, & ponent sibi met caput vnum, & Hierem. 31. Ecce dies venient, dicit Dominus, & feriam domui Israel, & domui Iudæ sedus nouum, & infra, Dabo legem meam in visceribus eorum, & in corde eorum scribam eam.* Vel etiam addere possumus Christum esse ducem populi Israel. Multi enim à principio Euangelicæ prædicationis illi nomina dederunt, & plures quotidie cōuertuntur, & in fine seculi omnes tandem illi subiciuntur.

Illud vero in prædictis testimonijs obseruandū est, Michæam prædixisse Christum nasciturum in Bethlehem Ephrata, Matthæum tamen referre, illum in natum esse in Bethlehem Iudæ. Hæc tamen nulla est differentia, quæ ad rem pertineat: eadem enim vrbs Bethlehem olim dicta est Ephrata, ut patet Gen. 35. & 48. & Psal. 131. quæ ad hoc mysterium accommodat eleganter Hieron. epist. 27. dicens, Dauidem in verbis illis: *Si introiero in tabernaculum domus mee, &c. donec inueniam locum Domino,* explicasse desiderium, quo tenebatur cognoscendi hoc mysterium, & statim oculis prophetialibus illud agnouisse, dicens: *Ecce audiui-mus eum in Ephrata, inuenimus eum in campis syriae.* Hæc autem Bethlehem erat in sorte Iudæ non procul ab Ierusalem, (ut ait Euseb. lib. 7. de Dem. c. 2.) id est, vel triginta quinque stadiis, ut ait Iustinus Apolog. 2. vel sex milliariis, ut scribit Hieron. de locis Hebraicis, & ideo dicta etiā est Bethlehem Iudæ, ut distingueretur ab alia Bethlehem, quæ erat in tribu Zabulon, ut cōstat Iosue. 19. & notauit Hieron. in Matt. & lib. de locis Hebraicis. Qui etiā animaduertit vtrūque nomen mysterio natiuitatis Christi recte adaptari. Bethlehem enim *domus panis*, interpretatur, Ephrata autem *fructifera*, Christus autē & panis est vitæ, & præcipuus vniuersi fructus. Quanquā enim hæc nomina non fuerint ab hominib; propter hoc mysterium

Christus nascitur in Bethlehem Iudæ. Matth. 2. Luc. 2. Mich. 5. Ioan. 7.

Obiectio. Responsio.

Osee 1. Hieron. 31.

Gen. 35. & 48. Psal. 131. Hieron.

Euseb. Iustin.

Iosue. 19. Hieron.

imposita: sed vel propter illius terræ pinguetudinē, ac fecunditatem, vel (ut alij volunt) appellatione sumpta ab aliquibus priscis hominibus, de quibus mentio fit. 1. Paral. 4. diuina autem prouidentia fieri potuit, ut mysterio a se prædefinito nomina cōgruerent. Vnde et ratio colligitur, ob quam Christū eo loco nasci oportuit, scilicet, ut in eo, quod per Prophetā dictū fuerat, impleretur. Prædictū autē fuit, ut hoc esset nobis vnū ex certis signis aduentus Messie.

Obiectio.
Responsio.

Bethlehem
in nati-
uitatē Chri-
sti cur ele-
cta.

Dices: Sed cur prædefiniuit Deus, ut in hoc loco potius, quam in alio nasceretur. Respondetur si generatim loquamur, & consideremus Bethlehem, ut erat patria Dauid, non alia ratione elegit eam, quam ipsum Dauid, scilicet, sua voluntate, & beneplacito: postquam autem elegit nasci ex Dauid, decuit in patria illius nasci, ut locus ipse natiuitatis originē demonstraret. Si vero consideretur Bethlehem, ut erat exigua, & humilis ciuitas, eadem ratione electa est, quia Christus humilem, ac pauperem nascendi modum elegit. Vnde ser. 1. de Epiphani. inquit Leo. Sed qui serui suscepit formam, Bethlehem prælegit natiuitati, Ierosolymam passioni.

Dubium.
Matth. 2.
Mich. 5.

Sed hinc oritur grauis difficultas ex loco Michæ. 5. prout ab ipso scribitur, & à Matthæo refertur c. 2. ille enim Bethlehem ciuitatem minimam, ac paruum appellat, dicens, & tu Bethlehem Ephrata minimus es in millibus Iuda, Matthæus autem, Nequaquam minima es. Quæ videtur aperta contradictio, in qua dissoluenda tam Hieronymus, quam alij deludunt. Sed quoniam & ad nostrum institutū non multum refert, & ab alijs diligenter tractata est, præsertim à Cornel. Iansen. Ribera. Test. monij Michæ & Matthæi, concordia. Iustin. Cyril. Alex. Origen. Tertul. Cyprian. August. Chrysost. Hieron. Euseb.

Ambros.

lib. 5. epist. 18. non obscure colligitur. Prius enim refert verba Prophetæ cum negatione, & tamen paulo inferius dubium mouet de apparenti contradictione inter Euāgelistam, & Prophetam, quam dicit esse verborum, non tamen sensuum, ut ipse explicat.

Ioan. 6.

Breuitate tamen sensus Prophetæ fuisse videtur, Bethlehem exiguum oppidum fuisse, ciuiū, scil. numero, & murorum ambitu: non tamen dignitate, & nobilitate, quandoquidē ex illo nasciturus erat Messias. Quod enim, cum paruulum eum vocat de quantitate (ut ita dicam) situs, seu loci, loquatur, nullus est qui dubitet. Nam & proprietas verborū id postulat, & ex re ipsa constat Bethlehem paruum fuisse oppidum. Vnde Ioan. 6. Castellum appellatur. Quod autem docere voluerit Prophetā dignitate, & nobilitate fore magnum, constat ex sequentibus verbis: Ex te mihi egredietur dominator in Israel: imo ideo præmisit, & ante oculos posuit localem exiguitatem eius, ut amplitudo eius, & dignitas mirabilior videretur. Euāgelista autem Matthæus, quia prior pars de loci quantitate nihil ad mysterium pertinebat, partem aliam de illius dignitate disertis verbis explicare studuit, dicens: Nequaquam minima es in Principibus Iuda. Et ut explicaret se loqui de loci dignitate subdit: Ex te enim exiet Dux: addens adiectiuum, quæ etiam non est in Prophetā. Nam causa, ob quam Bethlehem non est minima dignitate, ea est,

quia in illa natus est Christus. Quæ tamen ratio ad loci magnitudinem accommodari non posset. Et ita nulla est contradictio, qui Euāgelista non tam exteriorum verborum sonum, quam sensum respexit. Nec existimo necessarium ut legantur in Prophetā per interrogationem verba illa. Minimus es in millibus Iuda: tum, quia nec in Hebræo, neque etiam in Græco codice est nota interrogatio, neque vilius Patrum illam adhibuit: tum etiam, quia si ita legatur, ex vi horum verborum non habebitur ex hoc loco Bethlehem fuisse exiguum oppidum, quod sine dubio intendit affirmare Prophetā. Denique quia hoc modo affirmatiue legendum, melius consistit sensus: tacite enim indicata seu subintellecta latet ibi coniunctio aduersatiua, ut sensus sit: Tu Bethlehem paruulus quidem es, sed ex te egredietur dominator in Israel: ac si diceret, sed virtute, & dignitate magnus existis. Vnde Greg. Naz. orat. 19. Functus in Patri. suum Nulla inquit res prohibuit quo minus Bethlehem simul & parua ciuitas esset, & totius terræ Metropolis, ut pote Christi parens, atque nutritrix.

Secundū dicitur Christus natus in diuersorio, ut constat Luc. 2. Quid autem hoc diuersorium fuerit, & ubi fuerit situm, non satis constat, & quidem Hieron. in epitaphio Paulæ, seu epist. 27. significat fuisse domum aliquam in Bethlehem sitam, ad quam aduenæ tanquam ad hospitium cōmune diueriebant: sic enim de Paula scribit: Bethlehem ingressa, & in specum Saluatoris introiens, postquam vidit sacrum Virginis diuersorium, & stabulum, in quo agnouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui. Fauere etiam videtur Cyprian. serm. de Natiuit. Christi. ubi de pastribus loquens inquit: Veniunt in Bethlehem, quem prædixit Gabriel, inuenitur Emanuel, ciuitas parua, domus pauperula, suppellex exigua. Beda. lib. de locis sanctis. c. 8. dicit, diuersorium fuisse, quasi naturale semiantrum, in Orientali angulo Bethlehem situm, ubi significat fuisse intra muros Bethlehem.

Aliorum vero sententia est diuersorium illud fuisse speluncam quandam in suburbis Bethlehemiticis positam. Ita indicat Hieronymus in epist. 17. & 18. ubi locum illum appellat speluncam Saluatoris, & paruum terræ foramen. Origen. etiam. 1. cōtra Cels. factis post. med. Euseb. lib. 7. de demonstr. ca. 1. demonstra. 4. ubi dicit, nunc ostendi agrum, in quo Virgo enixa infantem deposuit. Clarius Nice. li. 1. Hist. cap. 13. affirmat locum illum fuisse speluncam extra oppidum positā. Et potest afferri probabilis coniectura, quia cum eo tempore magna hominum multitudo in Bethlehem conflueret, ut describeretur iuxta Cæsaris edictū, accedere facile poruit, ut Ioseph, & B. Virgo intra Bethlehem hospitium non inuenirent, & ideo ad prædictam speluncam extra muros diuertere cogerentur. Dicitur enim fuisse locus ille quasi publicum & commune receptaculū, ad quod pauperes, peregrini, vel pastores cōfugere solebant. Ratio vero, ob quam Christus huiusmodi locum, in quo nasceretur, elegit, moralis quidem est, ut reprobareret gloriam mūdi, & damnaret seculi vanitatem, ut Bernard dicit orat. 3. de Natiuita. Quæ ratio optima est, si locus ille, ut pauper, & abiectus confideretur: si autem spectemus illum, ut hospitium quoddam, & Christum velut in via nascētem, conueniens etiā fuit (ut inquit Petr. Chrysolo. ser. 175. Viator in via nasceretur, ut omnis aditus, excluderetur erroris, & viator tandem calū peteret, qui terreni itineris in casum diu sudores pertulerat, & labores. Vel certe (ut Gregor. ait hom. 8. in Euāg.) propterea non in patetū domo, sed in via nascitur, ut ostenderet quod per humanitatem suam, quam assumpserat, quasi in alieno nascebatur. Addit vero Caiet. hic literalē rationē huius mysterij fuisse, quia ad occultandā huius Natiuitatis excellētiā, & matris Virginitatem, oportuit ut remotis arbitris, proculque ab amicis, & cognatis, atque adeo extra domicilium proprium Beata Virgo pareret. Eademque ratione potuit esse conueniens, ut in loco remoto, &

extra

extra urbem posito partus accideret, alioqui vel obporteret obstericem vocari, & alia, quæ in partu necessaria esse solent, adhiberi, vel necessarium esset mysterium Virginei partus omnibus parere. Præsertim quia oportebat, Pastorum ac Magorum adorationem absque tumultu, & publica manifestatione, ac multorum admiratione fieri. Cum ergo diuina Sapientia suauiter omnia disponat, locum ad hæc omnia accommodatum elegit: & ideo credibile est locum hunc extra urbem positum fuisse. Neque obstat, quod dicitur Christus in Bethlechem natus, quia alicuius oppidij seu ciuitatis nomine etiam suburbia comprehenduntur.

In præsepio reclinatur Christus.
Tertius locus huius natiuitatis, dicitur præsepe, de quo Hieronymus epi. 18. Præsepe (inquit) in quo Infantulus vagit, silentio magis, quam infirmo sermone honorandus est. Obseruandum vero est, præsepe non fuisse proprium locum natiuitatis Christi, id est, quem Christus exiens ex vtero matris primo attigit, seu occupauit: prius enim B. Virgo, vt Euangelista dicit, *Peperit filium suum, & postea, reclinavit illum in præsepio.* Vnde non immerito scire aliquis cupiet, quis fuerit locus, quem nascens Christus suo sacratissimo corpore primò tetigit. Videri enim poterat fuisse terra, seu pauimentum illius speluncæ, quia ibi nulla fuit obsterix, quæ prolè reciperet. Quod si ita fortasse fuit, nõ exiguum in eo factò Christus humilitatis exemplum præstitit. Verisimilius autem est manus, & brachia B. Virginis fuisse primum locum, quem Christus extra vterum occupauit, vt Caiet. hic artic. 6. docere videtur. Et quia vix poterat decenti modo fieri, vt ipsamet Virgo nascentem ex se Infantem susciperet, verisimile est Angelorum ministerio fuisse susceptum, & in manibus Virginis positum. Hoc enim totum Christi dignitatem decebat, & B. Virgini tale gaudium, & amoris significatio debebatur. Vnde eleganter Cyprian. serm. de nati. Christi, Genitrix (inquit) est, & obsterix, & deuotam dilectæ soboli exhibet clientelam, attrahit, amplectitur, iungit oscula, porrigit mammam: totum negotium plenum gaudij.

Christus ex vtero matris prodijt Angelorum manu suscipitur Cyprian.
Sed rogas cur B. Virgo filiū postea reclinauerit in præsepio. Respondeo id literalem & humanam rationem sequamur, id necessitate quadam factum esse, quia nec semper poterat brachijs Virginis aut Iosephi sustineri, neque ibi commodior inueniebatur locus. Si autem contemplerur diuinam prouidentiam, cuius admirabili consilio omnia febant, tradunt Patres rationes varias, tum morales, tum allegoricas, vt videre licet in homilijs, & orationibus de Natiuitate Christi. Illa hoc loco notanda videtur, quæ Chrysost. homil. 1. in Lucam attigit, dicens: *Quare in præsepio? vt impleteret vaticinium Isaie Prophete, cognouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui. Scriptum est in alio loco homines, & iumenta saluabis Domine. Si homo es, panem comede: si animal es, ad præsepe accede. Et eandem rationem latius prosequitur, alias simul insinuans Greg. Nyssen. orat. de sancto Christi Nati. Porro præsepe rationis, atque sermonis expertum animalium domicilium est: in quo Verbum nascitur, vt bos cognosceret possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: bos subditus legi, asinus oneribus portandis destinatum animal, quod peccato simulachrorum cultus oneratum atque grauatum est. At brutis quidem conueniens cibus, & victus gramen, ac fenum est. Qui producit enim gramen, & fenum pecoribus (inquit Propheta) rationale autem animal panem nutritur. Quamobrem præsepio, quod est habitaculum brutorum is, qui de celo descendit, panis vitæ proponitur, vt etiam bruta rationali inuicem sumpto cibo, rationem adipiscantur. Mediū igitur inter bouem & asinum in præsepio vtriusque Dominus est, vt soluto interstitio sepius ambos in sese creet vnum nouum hominem, & ab hoc graue legis iugū auferat, & illam simulachrorum cultus onere leuet. Ex quibus verbis intelligimus Christum non solum iacuisse in præsepio, verum etiam inter animalia bruta, bo-*

Christus in præsepio cur reclinatus.
nem scilicet & asinum, & tunc ad literam impletum esse, quod iuxta septuaginta interpretes Abacuc. c. 3. prædixit: *Consideraui opera tua, & expaui, in medio duorum animalium cognosceris.* Quam lectionē & interpretationem videtur amplecti Ecclesia in officio Nati. Domini, dicens, *O magnum mysterium & admirabile sacramentum, vt animalia viderent Dominum natum iacentem in præsepio.* Et in officio de Circunci. Domini, inquit, *Domine audiui auditum tuum & timui: consideraui opera tua, & expaui, in medio duorum animalium iacebat in præsepio, & fulgebat in celo.* Atque hæc fuit sententia antiquorum Patrum, Greg. Nyss. nuper citati, Nazianz. orat. in Christi natiuitate. Cyri. Ieros. Catech. 12. Aug. orat. cont. Iudæos, & Paga. c. 13. Hiero. epist. 27. ad Eustochium, Paulin. epist. 10. ad Seuerum.

Greg. Nyss. Greg. Naz. Cyri. Iero. August. Hieron. Chrysost.
Vltimo circa præsepis locū notandum est, Chrysost. citata homilia indicare fuisse lapideū seu luteum, & si mihi liceret, inquit, videre illud præsepe, in quo Dominus iacuit, nunc nos Christiani, quasi pro honore, tulimus luteū, & posuimus argenteum, sed mihi pretiosius est, quod ablutum est. Alij vero dicunt fuisse ligneum, & hæc videtur esse communior Ecclesiæ Romanæ traditio, in qua præsepe illud vsq; in hodiernū diem summa reuerentia seruatur in D. Mariæ templo, quod Maioris nominē obtinuit. Denique refert Hieron. epist. 48. in loci illius speluncæ insignē Ecclesiam extructam esse, & præsepe loco altaris collocatum. Eiusdem quoque Ecclesiæ meminit Beda, lib. de locis sanctis, c. 8.

Inter bouē & asinum nascitur Christus. Abacuc. 3.

Greg. Nyss. Greg. Naz. Cyri. Iero. August. Hieron. Chrysost.

Hieron.

Beda.

SECTIO IV.

Quo tempore Christi natiuitas acciderit.

Christus in præsepio cur reclinatus.
Omnia fere, quæ de circūstantijs huius temporis inquire possunt, in superioribus sunt definita. Supponenda ergo sunt hoc loco, quæ in 1. tomo disput. 6. sect. 1. de tempore, quo facta est Incarnatio, scripsimus, vbi conclusimus factam fuisse fere quater millesimo anno à creatione mudi, anno secundo Olympiadis centesimæ nonagesimæ quartæ, qui iuxta cōputationem Romanorū fuit annus quadagesimus primus imperij Augusti. Huic autem fundamento addendum est ab Incarnatione vsque ad Natiuitatem Christi nouē integros menses fuisse transactos. Refert enim Epiph. hæres. 51. quosdam dixisse Christū septimo à sua conceptione mense fuisse natum, alios vero, fuisse gestatum in vtero nouem mensibus, & fere decem & septem diebus. Verumque vero est omnino falsum, vt constat ex Ecclesiastica traditione, quam notauit Aug. lib. 4. de Trinit. c. 5. & lib. 83. q. in 56. & Chrysost. hom. 1. in Lucam, & hoc idem intelligit Sophronius in epistola synodali, quæ refertur. 6. synodo, act. 11. cum inquit, *In vtero Virgineo deportatum, tempus expleuissē legitimi puerperij.* Damasco. vero, lib. 4. cap. 15. Nouem, inquit, menses expleuerat, ac decimum iam ingressus erat, cum in lucem prolatus est, & Theorianus, in legatione ad Armenos, dicit nouem mensibus & quinque diebus Christū fuisse in vtero matris, sed nihil docet à superioribus Patrib. diuersum. Nam Augusti. etiam dicit nouem menses & sex dies inter cōceptionem & natiuitatem intercessisse: loquitur autem de mensibus æqualibus, & triginta diebus constantibus, numerando autem menses in æquales, prout sunt in communi vsu hominum, solum nouem integri menses interfuerunt, qui omnes ducentos septuaginta sex dies complectuntur, vt etiam Aug. animaduertit, & facile potest dignosci cōputando dies, qui sunt inter festa Annuntiationis, & Natiuitatis Christi, prout in Romana Ecclesia celebrantur. Ratio autem huius temporis nõ est alia (vt notarunt Sophronius, & Damasc.) nisi quia, hoc est legitimum tempus, & maxime cōnaturale ad perfectam hominis natiuitatem, in ijs autem quæ ad perfectionem naturæ pertinent, & indecentiam nõ habet, voluit Christus naturali modo nasci. Tertio tadem supponendum est ex dictis supra citato loco, tomi primi, & ex hoc ipso disput. 9. sect. 5. Christi conceptum

Quo tempore Christi natiuitas euenit.

Epiph. August. Chrysost.

Sophron. Damasc. Theorian.